

Boekbesprekingen

In deze editie krijg je weer een stapel vliegtuigboeken voorgeschoteld in verschillende soorten en maten. Over veel vliegtuigtypen is al vaker iets geschreven, zoals over de fascinerende Victor. Toch is de hier besproken titel best de moeite waard. Dat geldt zeker ook voor het boek over RAF Chinooks in Helmand en het dikke D 21-boek. De andere titels....? Kijk snel verder. Veel leesplezier allemaal!

F-105 WILD WEASEL VS SA-2 "GUIDELINE" SAM, VIETNAM 1965-1973

In deze 35e softback in de 'Duel'-serie worden de vroege Wild Weasel-inzet en die van Noord-Vietnamese SA-2-eenheden onder de loep genomen. Deze twee systemen worden hier in zeven hoofdstukken naast en tegenover elkaar gezet. De tekst begint met een introductie en de historie van de beide typen. Daarna volgt een uiteenzetting van de subtypen en hun technische specificaties, werkwijzen en tactieken. We lezen dat de haastje-reepe getrainde jonge VPAF SA-2 manschappen (studenten) de details van hun systemen pas in de praktijk leerden. Er waren aldus slechte, maar ook zeer succesvolle teams en menig US-aircrew werd uit de lucht geknald door ofwel SA-2's of de bijbehorende AAA-beschermingsgordels. Alleen al tot eind 1966 ging een 100-tal F-105 'Wild Weasels' en 'Iron hand' daardoor verloren (en veel regi's worden vermeld). Per saldo zijn er van beide zijden interessante beschrijvingen opgenomen. Citaten zijn met name van de Amerikaanse aircrews. We lezen

dat de peperdure, loodzware AGM-78 raket matig werkte en onbruikbaar bleek in de kustzones, omdat ze de neiging hadden (USN) scheepsradars te locken. Leuk: van twee oude vijanden (beiden werden 'oorlogsheld') lezen we de biografieën. De verhouding tekst en beeld is prima in orde, het papier is mooi en het lettertype goed te lezen. In de laatste twee korte hoofdstukken lezen we de statistieken en hoe succesvol de SA-2-familie ook commercieel was; toen, maar ook in recente conflicten. Dit boekje is geïllustreerd met 19 kleurenfoto's, 32 zwart-witfoto's plus vier stuks artwork waarvan er een twee pagina's beslaat en ook nog eens acht fraaie (hightech) gekleurde profielen. Het beeldmateriaal is voorzien van uitgebreide bij-schriften en van die profieltekeningen. Die staan, als altijd in deze serie, apart achter in het boekje. Er is verder een inhoudsopgave en een alfabetische index. Conclusie: een korte en heel aardige aanvulling op bestaande Vietnamboeken.

Waardering: ■■■□
 Auteur(s): Peter Davies
 Uitgever: Osprey
 Pagina's: 80
 Formaat: 18,5 x 24,5cm
 Taal: Engels
 ISBN: 978-1-84908-471-0
 Prijs: €19,95 / £9,74 nu via Osprey i.p.v. £12,99

VICTOR UNITS OF THE COLD WAR

De Victor bommenwerper/tanker schittert in softback nr.88 van de 'Combat Aircraft' serie. Meteen een kanteekening vooraf: het is meer een algemene monografie over de Victor dan een bespreking van de 'units', want juist dat blijft wat onderbelicht in deze titel. De tekst begint met een introductie en de historie van de Victor en de keuze van het kenmerkende vleugelprofiel, gevolgd door de testvluchten en 'mishaps'. Daarna volgen een uiteenzetting van o.a. de werking van

enkele deelsystemen, het werk in de cockpit en de vormen van navigatie en de deploymenttactieken. Hier en daar lezen we citaten van zowel fabrieksvliegers als van RAF-aircrews. In een apart hoofdstuk komen de atoomwapens aan bod. Er is veel gebruik gemaakt van uitspraken van aircrews, aangevuld met beschrijvingen van de werking van de procedures in tijden van (potentiële) inzet boven de Sovjet Unie. De trainingen en de stand-by tijdens de 'Confrontation' rondom de op handen zijnde inval in Maleisië en Singapore door Indonesië zijn al even interessant. De conversie en het dagelijkse leven met de tot K1/K2 omgebouwde Victors worden ruim besproken. Bepaalde stukken laten zich lezen als een spannende roman. Het laatste hoofdstuk beschrijft het grote aandeel van Victor-tankers in de Falklandoorlog en ook in de oorlog tegen Irak om Koeweit te bevrijden. De verhouding tekst / beeld neigt naar iets meer tekst,

maar is dik in orde. Het papier is mooi en het lettertype goed te lezen. Geïllustreerd met 15 kleurenfoto's, 72 zwart-witfoto's plus 28 gekleurde profielen. Het heeft een gelamineerde omslag, zoals bij deze hele serie gebruikelijk is. Het beeldmateriaal is voorzien van uitgebreide bijschriften en de bijschriften van de profieltekeningen staan apart achter in het boekje. Er is verder een inhoudsopgave en een alfabetische index. Conclusie: een prima boekwerk met enkele positieve verrassingen.

Waardering: ■■■■■
 Auteur(s): Andrew Brookes
 Uitgever: Osprey
 Pagina's: 96
 Formaat: 18,5 x 24,5cm
 Taal: Engels
 ISBN: 978-1-84908-339-3
 Prijs: €19,95 / €12,99
 Prijs: €24,50

FOKKER D.21, FOKKERS LAATSTE EENMOTORIGE JAGER

In dit fraaie ingebonden boek (hardcover) schittert het Fokker D.21 (D-XXI) jachtvliegtuig en lezen we over de eerste aanzet, de bouw, tests, de verkoop en -pogingen, de klanten, delen uit testverslagen, interviews en de luchtstrijd in alle landen die er mee vlogen. Concurrenten en tijdgenoten

van de D.21 komen ook kort aan bod, meestal met foto's of tekeningen er bij. De inhoud telt 20 hoofdstukken en is een bundeling van eigen materiaal en elders in ons land en vooral Finland ter beschikking gesteld materiaal. Het lettertype is net groot genoeg maar de tekst laat zich helaas soms lastig lezen. Dat komt door een (te groot) aantal kromme zinnen, overdaad aan bijzinnen en soms matige interpunctie. Een strenge corrector had het verschil kunnen maken. De foto's zijn over het algemeen prima in orde en er zitten echt juweeltjes tussen. De tweetalige (NL en GB) fotobijschriften zijn voldoende informatief, maar soms wat onlogisch geplaatst waardoor de lezer even moet zoeken wat waarbij hoort. Bij de aankondiging wordt Finland als een 'klein' land gerekend. Vreemd, want rond 1939 had Finland een omvang die gelijk was aan die van Italië en Nederland bij elkaar! De strijd in Nederland wordt beschreven in enkele hoofdstukken, net als die in Finland. Er is ook een hoofd-

stuk over Denemarken, dat zonder serieus verzet werd bezet en waar de D.21's erg weinig vlogen in de aanloop naar die bezetting. De Finnen bleken echter met hun Fokker D.21's in staat de numerieke overmacht van de Russen te weerstaan en ze flink af te straffen. De beschrijvingen daarvan zijn zeker interessant. Het was niet direct de Fokkervloot die het verschil maakte, alswel de mate van getraindheid, superieure 'intel', slimme tactiek en felheid van de vliegers. Er is ook beperkte aandacht voor die ene Spaanse D.21 en voor de D.21's die de Luftwaffe meenam. In de appendices staan een Engelstalige samenvatting en een productielijst met daarin een toelichting op het lot van de betreffende D.21. Een klein kader geeft aan waar 'survivors' en replica's bewaard zijn gebleven. Er is prima kwaliteit papier gebruikt en het boek is rijk geïllustreerd met 25 naoorlogse en 1 oude kleurenfoto en 470 goed weergegeven oude zwart-witfoto's, 20 tekeningen, 12 kaarten en 13 gekleurde 'profielen'. Beeld en tekst zijn keurig in verhouding. Behalve de foto's zien we bij de kleurige profieltekeningen informatie over de roundels, over de kleurenschema's en de gebruikte kleuren. Conclusie: een begerenswaardige uitgave met veel mooie foto's.

Waardering: ■■■■□
 Samensteller-auteur: Peter de Jong
 Uitgever: Lanasta / Violaero
 Pagina's: 240
 Formaat: 22 x 28cm (Ixh)
 Taal: Nederlands / Engelse aanvulling
 ISBN: 978-90-8616-110-2
 Prijs: €36,95

MILITARY AIRCRAFT MARKINGS 2012

In deze 33^e editie van 'MAM', heeft samensteller H.J. Curtis weer vele serials op rij gezet in de voor Military Aircraft Markings zo vertrouwde opzet; te weten een inhoudsopgave en dan alle registraties van Britse en Ierse militaire vliegtuigen op alfabetische volgorde met daar achter het exacte subtype, de vliegbasis plus de eenheid. De lijsten zijn compleet met gereser-

veerde serials. Het softback boekje bevat ook de serials van talloze buitenlandse toestellen die in het VK zijn gestationeerd of er met enige regelmaat kunnen worden gezien. Om de prijs te drukken zijn de laatste jaren de kleurenfotosecties weggelaten. Wel krijgen we in het tweede gedeelte na pagina 99 op het -matte, niet superwitte papier- 32 zwart-witfoto's voorgeschoteld. Verwacht geen hoge drukwaliteit, deze zijn puur bedoeld om je een idee te geven. Het is dan ook een nummertjesboekje en deze keuze acht ik verantwoord. Verder zijn alle vliegwaardige Britse historische militaire vliegtuigen opgenomen, plus per land honderden nog vliegende buitenlandse exemplaren. Er is een lijst met luchtvaartwebsites. De gegevens worden heel overzichtelijk gepresenteerd, maar de lettergrootte begint wel zorgen te baren (voor de

oudere jongere). Deze letters zijn helaas wat kleiner dan in bv. de editie uit 2008 en dat was juist een fijne grootte. Verder blijft het een nuttig boekje op een leuk formaat.

Waardering: ■■■□
Auteur(s): Howard J. Curtis
Uitgever: Midland Publishing
Pagina's: 224
Formaat: 12 x 18cm (lxb)
Taal: Engels
ISBN: 978-1-85780-358-7
Prijs: €16,95 / £11,99 uitgever.

REPUBLIC RF-84F THUNDERFLASH IN DIENST BIJ DE BELGISCHE LUCHTMACHT

Deze derde titel in de boekenreeks getiteld 'Vliegtuigen van de Belgische Luchtmacht' is ook weer in een beperkte oplage verschenen. In vijf hoofdstukken behandelt de auteur in volgelucht de ontstaansgeschiedenis van de 'Flash', de introductie en het gebruik door de vliege-

niers van België. De licht Vlaams-Nederlands klinkende tekst bevat een paar boeiende en leuk geschreven passages, zoals die over een verdwaalde vlieger die een ongepland, beslist onvrijwillig en langdurig bezoek aan Damgarten-Ribnitz bracht. Enkele citaten verlevendigen de boel. We lezen dat de eerste Flashes nog voor ze in België gingen vliegen, eerst door de mannen van Avio-Diepen op Ypenburg onder handen werden genomen. Het hoofdtekstdeel loopt tot

en met pagina 20, daarna volgt een pagina met een tabel met alle RF-84F's en daarna volgt de fotosectie met uitgebreide bijschriften. Dit boekje heeft een mooie glatte cover die vuilbestendig is. Er is een prima kwaliteit glad papier gebruikt. De fotokwaliteit is dik in orde en dat geldt ook voor de papierkwaliteit. Er zijn 80 zwart-witfoto's en 20 kleurenfoto's (die laatste deels van de 'survivors') te zien. De goed verzorgde fotobijschriften zijn zoals bekend in deze reeks in een licht grijze tint gedrukt. Er is een kort voorwoord en een inhoudsopgave. Achterin staan 9 kleurige profieltekeningen.

Waardering: ■■■□
Auteur: Daniel Brackx
Uitgever: Flash Aviation
Pagina's: 66
Formaat: 21 x 24cm (lxb)
Taal: Nederlands
ISBN: 978-90-71553-27-1
Prijs: €18

FASZINATION ULTRALEICHTFLIEGEN

In 28 korte en langere paragrafen worden we meegenomen door het land van het ultralightvliegen. De lichte luchtvaart is een van de weinige takken van vliegsport die groei laat zien, terwijl de andere vormen ten onder dreigen te gaan aan de hoge kosten, o.a. die van brandstof. De tekst

neemt ons mee door de historische aanloop en ontwikkeling, afgewisseld met de huidige situatie, de indeling van de verschillende onderdelen van de Duitse UL-klasse (m.u.v. de UL-ballonnen), opleidingen en de wettelijk eisen en eigenaardigheden en die worden meermaals vergeleken met de praktijk in Oostenrijk respectievelijk in Zwitserland. Het is op lichte heldere wijze geschreven, waardoor het wel wat lijkt op een praatje in het onderkomen van een aeroclub. De paragrafen over bouw materiaal, bouw wijze en de huidige en toekomstige motorisering zijn relatief lang en goed onderbouwd. Er is ook aandacht voor de opkomst van de (verplichte en bewezen

nuttige) reddingsparachutes. Er zitten wel wat dubluers in de tekst, maar dat kan een bewuste keuze zijn en het stoort niet. De slotparagraaf biedt een blik op de toekomst en de slotconclusie van de auteurs is een correcte vaststelling. Er zijn overzichten opgenomen van 122 kisten per UL-segment en 30 motoren. Elk is voorzien van basisspecificaties, prijs en een kleine foto. Het gebruikte papier in deze glatte hardback is zijdeglanzend en het lettertype laat zich goed lezen. Er is geen index, wel een inhoudsopgave. Er zijn ook lijsten opgenomen van vrijwel alle vliegscholen in D, CH en Austria. Geïllustreerd met 351 kleurenfoto's, 8 zwart-witfoto's plus 1 tekening. Een handvol echte topfoto's is afgedrukt over twee volle pagina's: mooi. De foto's en de drukkwaliteit zijn doorgaans als super te betitelen. Conclusie: een goed en mooi boek. Leuk voor iedereen met interesse in de groeiende tak van UL-vliegsport.

Waardering: ■■■■■
Auteur(s): Helmut Penner / Frank Herzog
Uitgever: Motorbuch
Pagina's: 191
Formaat: 23 x 25,5cm
Taal: Duits
ISBN: 978-3-613-03332-0
Prijs: €29,90

RUSSIAN AIR POWER, CURRENT ORGANISATION AND AIRCRAFT OF ALL RUSSIAN AIR FORCES (new edition)

Amper 2 jaar na de eerste versie heeft de uitgever deze geactualiseerde titel uitgebracht over de Russische strijdkrachten. De eerste titel liep tot en met 2008 en de oorlog in Osetië noopte tot een drastische reorganisatie van de strijdkrachten en de eerste effecten daarvan lezen we in dit boek. De

vernieuwde organisatie van de Russische luchtstrijdkrachten komt hier in 10 goed geschreven hoofdstukken aan de orde. Die gaan over o.a. jagers, de legerluchtvaart, de transportvloot, militie, grenswacht en de marineluchtvaart. Er is aandacht voor de reservevluchtmacht, bestaande uit EMERCOM, en de federale veiligheidsdienst FSB. In bijvoorbeeld het tweede en vijfde hoofdstuk staan de 'order of battles' van respectievelijk de luchtmacht en de landmacht. Niet in tabellen, maar in tekstvorm met tussenkopjes. Daardoor heb je helaas niet in één keer een helder overzicht. In de laatste twee hoofdstukken staan vooruit-

blikken op toekomstige ontwikkelingen, met - opvallend- details over de deal omtrent vier nieuwe Franse (!) Mistral-klasse amfibische landingschepen. Het boek heeft een losse stofomslag en is rijk geïllustreerd met 618 forse kleurenfoto's en 162 gekleurde zijaanzichten. Het beeldmateriaal is doorgaans van hoge kwaliteit. Daarnaast zijn er illustraties van tientallen squadronemblem. Er is een inhoudsopgave, maar geen afkortingenlijst en ook -alweer- geen alfabetische index en dat is ook in deze uitgave een regelrechte blunder. Dat kost een punt. Dit keurig verzorgde hard-back boek borduurt voort op de werkwijze van zijn voorganger, maar het is meer dan een herziene druk. Zowel op tekst- als op beeldgebied hebben we niets te klagen, want het is echt anders en actueler. Conclusie: prima werk en geschikt voor alle liefhebbers van Rode Sterren.

Waardering: ■■■■□

Auteur: Yefim Gordon, Dmitry Komissarov

Uitgever: Ian Allan / Midland Counties

Pagina's: 368

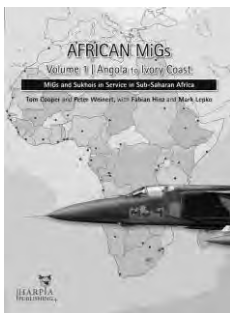
Formaat: 21,5 x 28cm

Taal: Engels

ISBN: 978-1-85780-316-7

Prijs: €64,95 / of £50 via de uitgever.

AFRICAN MIGS, VOL. 1 - ANGOLA TO IVORY COAST - MIGS AND SUKHOIS IN SERVICE IN SUB-SAHARAN AFRICA

In dit eerste deel van deze encyclopedisch opgezette softcover boekenreeks krijgen we 12 Afrikaanse landen voorschotellet die met Sukhoi's en (Chinese) MiG's vliegen of vlogen. De titel is wat misleidend, maar dat leggen ze uit met de stelling dat men in het algemeen alle Sovjet-vliegtuigen voor 'MiG' uitmaakt. De

inhoud is een bundeling van elders gevonden en door de samenstellers onderzochte gegevens. De tekst laat zich vlot lezen en de bijschriften zijn ruim voldoende informatief. De foto's zijn van diverse perioden en de kwaliteit is over het algemeen prima in orde. De minder goede foto's zijn gebruikt bij gebrek aan beter en om toch een indruk te geven. Bij elk van de twaalf landen staat een mooie landkaart en staan behalve de foto's ook (veel) fraaie kleurige profieltekeningen. Het aandeel van Angola is vrij groot, maar daar valt dan ook veel over te vertellen. De elf andere landen zijn, Ivoorkust, Ethiopië, Guinee Bissau, Guinee-Conakry, Burkina Faso, Equatoriaal Guinee, Congo-Brazzaville, Congo (DRC), Gambia, Eritrea, Tsjaad. Bij elke land wordt een vast patroon gevolgd en in de paragrafen

vinden we informatie over het land, en vooral hun interne en externe gewapende conflicten en beschrijvingen van de acties van de MiG's en Sukhois. Er zijn tabellen met de oude en meer recente 'orbats', van de serials en van de verliezen. We lezen bij elk land ook over de roundels en er is gedetailleerde info over de kleurenschema's en gebruikte kleuren. Er is een prima kwaliteit glad papier gebruikt, leuke opmaak en we zien 117 kleuren- en 10 zwart-witfoto's plus 120 keurige gekleurde 'profiles' en emblem. Conclusie: hier is niks mis mee, het is gewoon een prima (spotters)boek.

Conclusie: hier is niks mis mee, het is gewoon een prima (spotters)boek.

'African Migs, volume 2' is intussen ook verschenen. De bespreking daarvan volgt in een volgende AIM.

Waardering: ■■■■

Samenstellers: Tom Cooper en Peter Weinert, met

Fabian Hinz en Mark Lepko

Uitgever: Harpia, <http://harpia-publishing.com>

Pagina's: 256

Formaat: 21 x 28cm (1xh)

Taal: Engels

ISBN: 978-0-982559-53-4

Prijs: €37,95

BOEING 787 DREAMLINER, DE DROOM DIE UITKWAM

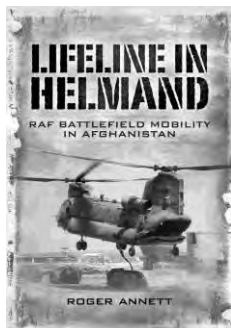

In dit softcover boek met matte omslag en een (artwork) afbeelding van een KLM-AF kist, komen de prototypes van de B 787 Dreamliner aan bod. De boventoon wordt gevoerd door een zeer grote hoeveelheid fabrieksfoto's en artwork voorzien van soms uitgebreide onderschriften. Fotowerk van derden is er slechts in beperkte mate en dus zullen de kenners veel bekende foto's tegenkomen. Zo bezien is het boek wat prematuur uitgebracht. Dat lijkt ook in de tekst tot uiting te komen, want hoewel er niet veel tekst is geschreven, staan er nogal veel kromme zinnen in en wordt een bepaald stopwoordje irritant veel gebruikt. Zelfs de tekst uit het voorwoord is niet origineel en komt later deels terug. De grammatica is niet perfect en de auteur heeft moeite heden en verleden op een correcte en consequente manier te beschrijven. Dat verstoort het leesritme. Hoewel de

auteur aangeeft dat in het boek een chronologische volgorde wordt gevolgd, klopt dat ook niet helemaal. Jammer allemaal, iets meer zorg en aandacht had het onderwerp wel verdiend. In de 14 paragrafen komen o.a. de bouw van de prototypes kort aan bod, net als de testvluchten, de bouwpartners, de training en de motoren. De Dreamlifter Jumbo wordt eveneens in beeld gebracht. De vele kleurenfoto's zijn van goede kwaliteit en de opmaak is oké, maar doet soms ineens wat rommelig aan. Enkele fabrieksfoto's zijn twee pagina's groot afgebeeld en dat spreekt aan. Er is een inhoudsopgave en een overzichtelijke voorlopige lijst met orders en 48 postzegelplaatjes (artwork) van de airlines die de B 787 bestelden. We moeten het zonder index stellen. Het boek is rijk geïllustreerd met die 48 plus 18 stuks artwork, zeven tekeningen en 160 (op een enkele na, allemaal prima) kleurenfoto's.

Waardering: ■■■□□
Auteur(s): R. Vos
Uitgever: De Alk
Pagina's: 96
Formaat: 20,5 x 29,5cm (lxh)
Taal: Nederlands
ISBN: 978-90-6013-327-9
Prijs: €19,95

LIFELINE IN HELMAND, RAF MOBILITY IN AFGHANISTAN

De rode draad wordt hier gevormd door de belevenissen van twee Chinook-crews. De verhaallijn wordt op een interessante manier ineengevlochten met zijnsprongen, zoals informatie over het toestel en de techniek en het leven buiten de operationele uren. De twee Chinook 'Cab' bemanningen van de 1310 Flight RAF volgen we van RAF Odiham tot

diep in Helmand en terug. In alle hoofdstukken staan vele citaten van die mensen. Ook lezen we over het specifieke gebruik van de heli's aldaar, over de oorlogshistorie van Afghanistan, over ISAF en de persoonlijke achtergronden van de crews. Ook andere RAF-personeelsleden komen aan het woord. Hoofdstuk 1 start met de laatste trainingen (PDT) in Schotland. We worden tijdens een bergtraining in de winter als het ware meegenomen in de cockpit en de cabine. Het is alsof je er zelf middenin zit en dan is dit nog maar het eerste hoofdstuk. Naast veel tekst over de Boeing Chinook en hun werk in Helmand lezen ook over missies van de Lockheed Tristar, de C-17 en de C-130K en C-130J Hercules van EAW. Het zwaartepunt ligt echter bij de Chinooks van 1310 Flight, de ondersteunende diensten en hun taken voor ondersteuning aan o.a. de Royal Marines, transport van munitie en water, afvoeren van gewonden etc. De beschrijvingen zijn zeer gedetailleerd en steeds verlicht met citaten

en achtergronden. Collega's van andere eenheden komen ook in beeld en aan het woord, zoals over transportvluchten en onderhoud. Veelal worden situaties belicht vanuit meer dan een standpunt. Het boek heeft een harde cover met een losse stofomslag en telt 14 hoofdstukken, zoals 'Afghanistan, theatre of conflicts', 'Kandahar Airbase', 'Forward to camp Bastion', 'Operation Diesel' en 'Joint operations'. Het boek eindigt met nog meer interviews van alle betrokkenen na thuiskomt en hun voorbereidingen op - alweer- een volgende tour of posting. Er is een inhoudsopgave, een lijst met afkortingen plus een zeer uitgebreide index. Verder is er mooi halfglad papier gebruikt en het boek is voldoende geïllustreerd met drie tekeningen, drie kaarten, 62 goede kleurenfoto's en 25 goede z/w-foto's. De Chinooks zijn veelvuldig in actie in beeld gebracht, maar er zijn ook foto's van andere relevante zaken. De verhouding beeld-tekst valt in het voordeel van de teksten.

Conclusie: gedetailleerde beschrijvingen van (o.a.) Chinookmissies en echt alles wat er omheen hangt. Dat biedt een goed en compleet beeld van het leven van de manschappen die worden uitgezonden. Subliem weergegeven interview- en onderzoekswerk en een boeiende schrijfstijl.

Waardering: ■■■■■
Auteur(s): Roger Annett
Uitgever: Pen & Sword
Pagina's: 286
Formaat: 17 x 24,5cm (lxh)
Taal: Engels
ISBN: 978-1-84884-274-8
Prijs: €29,90 of £20,- (i.p.v. £30), als tijdelijk in aanbieding bij P&S.

LUCHTVAART 2012

Anderzijds is het wel aardig die nieuwsberichten gebundeld te zien, vooral voor hen die nooit de luchtvaartbladen inzien. Het is echter zo -ook in deze editie- dat bijvoorbeeld helikopters buiten de twee aangewezen secties zijn opgenomen. Dat maakt zoeken er niet makkelijker op, mede doordat er geen index is. Er is wel een korte inhoudsopgave, maar dat helpt dus niet echt. Het boek is rijk geïllustreerd met 23 stuks artwork, drie tekeningen, 205 kleurenfoto's en vier in zwart-wit. Jammer dat bij de artwork-

De nieuwe uitgave van de sinds 1962 vrijwel ononderbroken reeks luchtvaartjaarboekjes. Het softcover boekje biedt in 10 secties een bundeling van de - korte- luchtvaartnieuwtjes van het voorbije jaar en de verwachtingen. Wie de nieuwsrubriek(en) in de luchtvaartmaandbladen volgt, zal weinig nieuwigheden ontdekken.

afbeeldingen niet wordt vermeld dat het om een animatie gaat. Dergelijke artist impressions d.w.z. 'gephotoshopte' plaatjes wegen verdraaid veel op foto's van al echt bestaande vliegtuigen maar zijn dat niet. Enkele foto's die de auteur zelf maakte hebben 'hekken ervoor'. De meeste foto's komen echter zo van de fabrikanten af en die deugen doorgaans wel, hoewel ze soms al erg bekend zijn. De vormgeving is in orde, maar de opmaak van de tussenkopjes is (ook dit jaar) niet consequent doorgevoerd. Achterin staan een opsomming van de bestellingen en orders (grote en kleine luchtvaart en bizjets) en tot slot het bekende overzicht van de in Nederland ingeschreven civiele vliegtuigen (PH-register) per stand 1-9-2011. De prijs zit op het randje, maar er is goed en mooi papier gebruikt en dat komt het beeldmateriaal ten goede.

Waardering: ■■■■□

Auteur(s): R. Vos

Uitgever: De Alk

Pagina's: 176

Formaat: 15 x 22cm

Taal: Nederlands

ISBN: 978-90-6013-370-5

Prijs: €17,90

MI-14PL, MI-14PS, MI-14PL/R MI-14, 1981-2011, FIRST 30 YEARS IN POLISH NAVY

In de reeks 'Polish Wings' is nummer 14 gepubliceerd en dat is de eerste waarin een helikopter de hoofdrol speelt, perfect getimed, want nummer 14 gaat over de Mil Mi-14. In deze softcover krijgen we in woord en beeld een indruk van de geschiedenis van de kleurenschema's in die 30 jaren die het type in dienst is bij de helikoperteenheid van de Poolse marine. Hoofdstukken zijn er niet, maar de indeling is ruwweg als volgt: 'Geschiedenis en camouflagedetails inclusief de FS-kleurcodering', 'Tabellen met info over alle 17 individuele Mi-14's', 'De Mil Mi-14PL', 'De Mil Mi-14PL/R', 'De Mil Mi-14PS', en tot slot 'De Detailfoto's'. De basistekst is niet al te lang en stopt na pagina 14. Daarna krijgen we de 17 individuele Mi-14's te zien elk met meerdere foto's en uitgebreide fotobijbschriften. De informatie is beknopt en gaat veelal over kleurenschema's en apparatuur en instrumenten, maar ook over punten die onderling verschillen en de upgrades. Sommige- Pools-Engelse uitdrukkingen kunnen wat 'onherkenbaar' overkomen. Over de operationele inzet zul je hier jammer genoeg niet veel kunnen terugvin-

den. Het beeldmateriaal laat de toestellen zien, op het land, in de lucht en in of boven het water, in hun door de loop van jaren vaak aangepaste verschillende kleurenschema. Ze zijn daarbij vanaf alle mogelijke kanten gefotografeerd. Er zijn ook veel foto's van 'Nose Art'. Per toestel krijgen we zo meerdere pagina's beeldmateriaal voorgeschiedeld. Het verveelt geenszins. Het boek is ingedeeld op volgorde van het serialnummer en er is mooi glad papier gebruikt. Het is geïllustreerd met 335 kleurenfoto's, 26 zwart-witfoto's, de meeste van goede kwaliteit. Een aantal is met de tekst verticaal geplaatst net als alle 57 grote en aantrekkelijke 'Profilen' tekeningen. Een inhoudsopgave en een Index ontbreken, dat is niet zo'n groot bezwaar in dit geval. Conclusie: jammer dat er niets over de operationele inzet is beschreven, maar het is evengoed een fraai boekwerkje, dat zeker ook de modelbouwers onder ons van nut kan zijn.

Waardering: ■■■■□

Auteur(s): Mariusz Kalinowski

Uitgever: Stratus (MMP)

Pagina's: 96

Formaat: 21 x 29,5cm (1xh)

Taal: Engels

ISBN: 978-1-84908-444-4

Prijs: €25,95 / £12,99

Uitleg Waardering:

■■■■□ = overslaan mag, ■■■□ = kan er mee door,

■■■□ = aardig, ■■■■□ = goed, ■■■■■ = aanbevolen

Tekst: René L. Uijthoven © / Aerdia-aviapress@hotmail.com, all rights reserved

